

Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad  
Sektionen för planering säkerhet och miljö  
Johan Sjöstrand

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

## **Uppdrag att främja en cirkulär ekonomi i bygg- och fastighetssektorn (2024:25)**

### **Sammanfattning**

- SKR välkomnar Boverkets förslag på en utveckling av information och vägledning för att stärka det cirkulära byggandet
- SKR tillstyrker att Boverket får i uppdrag att ta fram nationella referens- och jämförelsevärden för byggnaders klimatpåverkan vid ombyggnad.
- SKR delar Boverkets bedömning att en uppdelning av kontrollplanen kan tydliggöra kraven på resurshållning och ge tillämpningsfördelar
- SKR delar Boverkets bedömning att Plan- och bygglagen inte utgör ett hinder mot cirkularitet i bygg- och fastighetssektorn

### **Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter**

#### **Information och vägledning**

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) ser positivt på de föreslagna satsningarna på information och vägledning för en omställning till cirkulärt byggande. Ett tydligt och omfattande stöd kan underlätta för aktörer att implementera cirkulära principer och därmed främja ett mer hållbart byggande. SKR välkomnar även Boverkets förslag på en nationell strategi för att belysa olika nyttor och mervärden med cirkulära åtgärder inom bygg- och fastighetssektorn.

#### **Klimatdeklarationer**

SKR ser positivt på att Regeringen ger Boverket i uppdrag att ta fram nationella referens- och jämförelsevärden för byggnaders klimatpåverkan vid ombyggnad, med fokus på vanligt förekommande energirenoveringsåtgärder.

Med ökade krav på energirenovering utifrån EU-direktiv och Taxonomi behövs beslutsunderlag om rimliga åtgärder även ur klimatperspektiv. Det kan bidra till kunskap och förmåga inom branschen för ett mer hållbart byggande, vare sig det är frivilliga system eller, eventuellt och på sikt, obligatoriska gränsvärden.

## Resurshushållningsplan

Boverket föreslår i rapporten att bestämmelsen om kontrollplan i 10 kap. 6§ plan- och bygglagen (PBL) delas upp i två delar. De delar som rör förutsättningar för återbruk, återvinning och avfallshantering föreslås tas om hand i en separat så kallad resurshushållningsplan, medan uppgifter som hör till de tekniska egenskapskraven fortsatt samlas i kontrollplanen. Införandet av en resurshushållningsplan ger i sig inte kommunen några nya verktyg att ställa krav på återbruk men det kan tydliggöra vikten av cirkularitet och de krav som redan idag ställs på byggherren. Samtidigt skulle förslaget med en ny typ av kontrollplan innebära en ökad administration i handlägningsprocessen vilket inte återspeglas i rapportens konsekvensbeskrivning.

## Cirkularitet i PBL

SKR delar Boverkets bedömning att PBL idag inte utgör något generellt hinder mot cirkularitet och menar dessutom att mindre ändringar i denna lagstiftning bör göras med stor försiktighet. Ändringar i PBL bör företrädesvis göras genom större översyner i stället för flera mindre justeringar vilket ger ett stort merarbete för handläggarna i kontrollprocessen och dessutom riskerar att skapa ett svårläst och oöverskådligt regelverk. Det är därför inte minst angeläget att Boverket ges i uppdrag att vägleda hur befintligt regelverk kan användas i arbetet för att främja cirkularitet och att den kunskap som Boverket förmedlar kan anpassas efter olika målgrupper, exempelvis byggnadsnämnderna.

Samtidigt kan det uppstå processuella utmaningar i bygglovsprocessen i strävan efter fler återbruksprodukter i byggandet. Boverket redogör i rapporten för två ändringar i bygglovsregelverket som potentiellt skulle kunna ge en positiv effekt på området. Boverket skriver i rapporten att det finns skäl att utreda om det är lämpligt att införa en möjlighet till ändring av ett bygglov och att i PBL tydliggöra möjligheten att skjuta upp vissa ställningstaganden till ett senare skede än bygglovsbeslutet. SKR gör bedömningen att dessa potentiella ändringar skulle kunna medföra goda effekter på möjligheten att öka cirkularitet i byggandet, samtidigt som eventuella negativa konsekvenser för handlägningsprocessen och byggnadsnämndens arbetsbörda borde vara mindre. En förutsättning för att detta inte skapar nya utmaningar i bygglovsprocessen är att eventuella ändringar i PBL är tydligt formulerade och att det finns ett tillfredsställande vägledningsmaterial framtaget i god tid inför ikraftträdande.

Sveriges Kommuner och Regioner

Palle Lundberg  
Verkställande direktör

Patrik Jakobsson  
Avdelningschef